

LATVIJAS REPUBLIKA
VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA
GULBENES RAJONA GALVENAIS VALSTS INSPEKTORS

Brīvības iela 97, Beļavas pag., Gulbenes raj., LV-4401, Tālr.: 44 71259

Gulbenē

11.06.2007. Nr.15.9-05/62

Rankas arodvidusskola

Ranka, Rankas pag.,
Gulbenes raj., LV-4416

Norādījumi

par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu

Izdoti, pamatojoties uz likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 5.,
8., 9. pantu un MK 2003. g. 26. augusta
noteikumu „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti,
aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām
un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu” 45. punktu

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (turpmāk - Inspekcija) informē,
ka **Rankas muižas apbūve** (adrese – Gulbenes raj., Rankas pag.) (datējums – 18. - 19.
gs.) ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis ar valsts aizsardzības Nr.5076.

NORĀDĪJUMI ir saistoši visā pieminekļa teritorijā un tā aizsardzības zonas teritorijā (500
m lauku apdzīvotajās vietās, ja tā nav noteikta īpaši) esošo ēku un zemesgabalu
īpašniekiem (valdītājiem).

NORĀDĪJUMI regulē tās pieminekļī esošās apbūves, kas nav aizsargāta kā atsevišķs
nekustams kultūras piemineklis, izmantošanu.

Apbūves teritorijā esošo kultūras pieminekļu (arheoloģijas, vēstures, arhitektūras un
mākslas) saglabāšanā jāvadās no attiecīgajam piemineklim izsniegtajiem norādījumiem.

NORĀDĪJUMI attiecas uz publiskās ārtelpas pārveidojumiem pieminekļa teritorijā,
jaunbūvju celtniecību pieminekļa un tā aizsardzības zonas teritorijā.

Pieminekļa saglabājamā vērtība ir tā vēsturiskais raksturs, ko veido tā:

- plānojuma struktūra;
- ainava un tās mērogs, reljefs, stādījumi un ūdenskrātuves;
- apbūves telpiskā organizācija;
- apbūves vērtīgākā daļa – kultūras pieminekļi;
- vēsturiskā fona apbūve;
- tradicionālie būvniecības un apdares materiāli, dekoratīvie elementi.

Pieminekļa teritorijā atrodas liels daudzums pašvaldības, fizisko un juridisko personu
īpašumā (valdījumā) esošu ēku, būvju un zemesgabalu (turpmāk tekstā – objektu).
Objektu īpašnieka (valdītāja) pienākums ir savā darbībā ievērot sekojošus
NORĀDĪJUMUS:

1. Īpašuma tiesību maiņa.

- 1.1. Nekustamā īpašuma atsavināšanas gadījumā, valstij uz to ir pirkuma tiesības, tādēļ atsavināšanas gadījumā par to iepriekš informēt Inspekciju.
- 1.2. Objekta īpašuma tiesību maiņa var notikt tikai tad, ja nākamais īpašnieks vai valdītājs ir iepazīstināts ar norādījumiem par pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.

2. Zemesgabalu pārveidojumi.

- 2.1. Pieminekļa teritorijā pastāvošo objektu sadalīšanas vai apvienošanas priekšlikumi, ja to realizācijas rezultātā tiek apdraudēta kultūras pieminekļa saglabāšana, saskaņojami ar Inspekciju.
- 2.2. Pieminekļa pārveidojumu gadījumos, kas saistīti ar paredzamo apbūves nojaukšanu, izstrādājams attiecīgās teritorijas detālplānojums, ko finansē būvniecības iniciators. Detālplānojuma izstrādei jāsaņem Inspekcijas nosacījumi.

3. Publisko ārtelpu (ieļu, laukumu) būvnieciska pārveidošana.

- 3.1. Publisko ārtelpu (ceļu, ielu, laukumu) būvnieciska pārveidošana pieļaujama tikai izstrādājot detālplānojumus un tos saskaņojot likumā noteiktajā kārtībā.

4. Apbūves pārveidojumi.

- 4.1. Vēsturiski un arhitektoniski vērtīgie objekti, pat ja katrs no tiem atsevišķi nav aizsargāti kā kultūras pieminekļi, ir saglabājami. Tos drīkst pārveidot ar Inspekcijas rakstisku atļauju gadījumos, ja tā ir vienīgā to saglabāšanas iespēja un pārveidojumu rezultātā nepazeminās vietas kopējā kultūrvēsturiskā vērtība. Pirms projekta izstrādes veicama apbūvei vai rekonstrukcijai nodomātā zemesgabala un tam piegulošo zemesgabalu vēsturiska izpēte, ko finansē būvniecības iniciators. Ja vēsturiskās apbūves atjaunošana pēc speciālistu atzinuma nav mērķtiecīga, tās vietā veidrojama mūsdienīga arhitektūra ar kvalitatīviem apdares materiāliem.

5. Fasāžu, logu un durvju rekonstrukcija un nomaiga.

- 5.1. Aizliegts likvidēt ēku fasāžu raksturīgo oriģinālo vēsturisko apdari, nomainīt jumtu vēsturiskos iesegumus ar neraksturīgiem materiāliem, oriģinālos vēsturiskos logus un durvis nomainīt ar citu materiālu (plastmasas, metāla u.c.) izstrādājumiem. Mainot apdares materiālus, priekšroka dodama vēsturiskajiem vai analogiskiem materiāliem – atbilstoši ēkas arhitektūras stilam.

6. Reklāma un satelītantenā.

- 6.1. Nav pieļaujams izvietot uz ēku fasādēm vai zemesgabalos tādu reklāmu, satelīt televīzijas antenas un citus objektus, kas maina fasādes raksturu, vai ietekmē ēku siluetu un apbūves ainavu. Reklāmas objekta krāsu izvēlei jābūt saskaņotai ar ēkas fasādi.

7. Objektu nojaukšana.

- 7.1. Ar Inspekcijas rakstveida atļauju var tikt nojaukti vidi degradējoši un kultūrvēsturiski maz vērtīgi objekti. Pieteikumus par īpašnieka nodomu nojaukt objektu pieņem pašvaldības Būvvalde un apstiprina pašvaldība. Pirms lēmuma pieņemšanas par objekta nojaukšanu Būvvalde to saskaņo Inspekcijā. Ja Būvvalde objektu nav noteikusi kā vidi degradējošu, tad saskaņošanas pieteikumam pievienojami sekojoši par objekta nojaukšanas iniciatora finansējumu izgatavoti materiāli:

- objekta arhitektoniski – mākslinieciskais novērtējums;
- sertificēta būvinženiera vai arhitekta slēdziens par objekta tehnisko stāvokli;

- sertificēta arhitekta slēdziens par iespējamām kultūrvēsturiskās vides izmaiņām objekta nojaukšanas gadījumā;
- objektiem, vecākiem par 50 gadiem – to uzmērojumi un arhitektoniski – mākslinieciskā inventarizācija ar rekomendācijām fasāžu detaļu un interjera apdares elementu saglabāšanai, ja tādi ir fiksēti inventarizācijā.

8. Objektu pārveidošana.

8.1. Apbūves teritorijā atrodošos atsevišķo kultūras pieminekļu (arheoloģijas, vēstures, arhitektūras un mākslas) pārveidošanas, remonta, konservācijas, rekonstrukcijas un restaurācijas projektus īpašniekam jāaskaņo Inspekcijā.

8.2. Apbūves teritorijā atrodošos objektu, kuri nav aizsargāti kā atsevišķi kultūras pieminekļi, rekonstrukcijas projektus, ja tie nepārveido ēkas apjomu, nav jāaskaņo Inspekcijā.

9. Jaunbūves.

9.1. Apbūves teritorijā un ap to esošās aizsardzības zonas teritorijā (lauku apdzīvotajās vietās – 500 m, ja nav noteikta īpaši) paredzēto jaunbūvju projektus būvētajam jāaskaņo Inspekcijā.

10. Atļaujas saņemšana darbu uzsākšanai.

10.1. Atsevišķo kultūras pieminekļu (arheoloģijas, vēstures, arhitektūras un mākslas) pārveidošanas, remonta, konservācijas, rekonstrukcijas un restaurācijas darbu uzsākšanai, kā arī paredzēto jaunbūvju darbu uzsākšanai ir jāsaņem Inspekcijas rakstveida atļauja, kuru izsniedz uz Inspekcijā iepriekš saskaņota projekta pamata.

11. Citi norādījumi.

11.1. Par kultūras pieminekļa bojājumiem nekavējoties ziņot Inspekcijai (tāl.44-71259, 7229272, 7213757 (darba laikā), 7224735 (ārpus darba laika), e-pasts Sarmite.Dundure@mantojums.lv).

Šo administratīvo aktu Jums ir tiesības apstrīdēt Inspekcijas vadītājam mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniegumu iesniedzot Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā, M. Pils ielā 19, LV-1050.

Ar cieņu,
inspektore

S. Dundure